

BERGMANN, Anton, advocaat en prozaschrijver (Lier 29 juni 1835 - Lier 21 januari 1874).

Zoon van George Bergmann. Aan het atheneum in Gent, waar Dr. J.F.J. Heremans zijn leraar Nederlands was, legde Anton Bergmann in 1852 met Julius Vuylsteke en andere Vlaamsgezinde medeleerlingen de grondslag van het vrijzinnige Taalminnend Studentengenootschap, dat met de kenspreuk 't Zal wel gaan in 1854 aan de Gentse universiteit uitgroeide tot de eerste Vlaamse studentenorganisatie. Als gevolg van zijn medewerking aan de door het genootschap uitgegeven studenten Almanakken werd hij te Gent doorgestuurd. Hij voltooide zijn studies in de rechten aan de Vrije Universiteit van Brussel en vestigde zich als advocaat te Lier, waar hij in 1857 het liberale en in zijn tijd flamingantische weekblad De Lierenaar oprichtte, waarin hij voor de Vlamingen het recht op eigen bestuur en op onderwijs en opvoeding in de eigen taal opeiste. Hij stond te Lier ook aan het hoofd van het Willemsfonds, nam actief deel aan de Nederlandsche Taal- en Letterkundige Con-

gressen en was lid van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde in Leiden. In Ernest Staas, dat een paar weken vóór zijn dood verscheen en met de Vijfjaarlijkse Staatsprijs bekroond werd, kwam hij op voor het gebruik van de moedertaal bij het gerecht.

LITERATUUR: *Uit Vader Bergmann's Gedenkschrijften* (1895); - P. Fredericq, *Levensbeeld van Tony*, in *De Gentsche Studentenalmanak* (1880); - O. van der Hallen, *Tony Bergmann*, in „*Lier Vroeger en Nu*”, jg. 2 (1928, p. 52-75).

JOSE DE CEULAER
BERGMANN, Georg Ludwig Friedrich, oronist